

város nyomdája, a reformácziónak emez ősrégi intézménye külsőleg is csinnal és izléssel állított ki, melegen ajánlom mindenkinek.

S. Szabó József.

Sárközy Imre: A nádasdi Sárközy-család. Két melléklettel és egy leszármazási táblával. Budapest, 1906. VIII. + 87 lap.

Családtörténeti monografiáink között egy számottevő kötettel gazdagította Sárközy Imre, somogynagybajomi nagybirtokos, kulturmérnök, irodalmunk ez újabban felkarolt ágát s azon czímen, hogy a Sárközy-család érdemes tagjai a multban és a jelenben reform. egyházi közéletünkben jelentékeny szerepet vittek: bemutatom az értékes munkát olvasóinknak.

A Sárközy-család Csallóközből vette eredetét és azonos az Erchy-családdal, s utóbbi nevét elhagyva az elsőt tartotta meg. Szerzőnk úgy a szakirodalmat, mint a magyar nemzeti múzeumi és országos levéltárban feltalálható okleveleket nagy szorgalommal átkutatta, de őszintén bevallja, hogy „sem a XV., sem a XVI. században szereplő Erchyek között a rokoni teljes összeköttetést megállapítani nem lehet; annak az ágnak a leszármazását, mely utóbb Sárközy néven élt tovább, szintén csak a XVI. század legelső éveitől ismerjük“. (10. l.) A család kimutatható őse nemes nádasdi Sárközy Albert mester, a ki 1510 október 10-én II. Ulászló királytól czimer-adományozó oklevelet nyert, melynek szépen sikerült hasonmását egyik mellékleten olvashatjuk. Hogy az Erchy-család a Sárközyvel azonos, egy 1511 november 19. oklevéllel igazolja szerzőnk, melylyel Szentgyörgyi és Bazini Ferencz és Farkas grófok, Pozsony vármegyében Csallóközben fekvő Nádasd falut, minden tartozékaival és hasznaival együtt, Sárközy, másként nádasdi Erchy Albert mesterre és maradékaira ruházták. Ettől kezdve pontosan, hiteles okiratokra való hivatkozással, sorolja elő a család tagjait. Albert mesternek négy fia, három leánya volt, s a harmadik fiútól, Kristóftól származtatja le őket egész 1906-ig, vagyis tiz nemzedéken keresztül, tehát a Sárközy család ma élő legifjabb tagjai 12. őstükig, hiteles okmányok alapján vissza tudnak menni.

Méltó elismerés és dicséret illeti az érdemes szerzőt szakavatott pontossággal, nagy utánjárással irt munkájáért, az egészen átvonuló református szelleméért, egyházunk s annak intézményeiről nyilvánított szilárd hitbeli meggyőződéséért, azon igaz és nyílt mondásáért, hogy egyházunk minden hív tagjának *kötelessége* annak javát önzetlenül szolgálni.

Érdekesen adja elő szerzőnk a család Komáromba menetelét, majd Győrben történt letelepedését, majd Sárközy Jánosnak a XVII. század végén Somogyba költözését, nagybajomi birtokszerzését, a ki előbb főszolgabíró, majd 1717—1722. somogyi alispán volt, nagykiterjedésű birtokokat szerzett, hitsorsosait gyámolította, a kiskomáromi régi egyház anyakönyvét 1716-ban megőrzés végett átvette, mely ma kerületi levéltárunkban van. Fiai közül *János* kapta Kiskorpádöt, s alapította a család idősebb ágát, mely fiágon 1899 február 3-án kihalt Sárközy Miklósban; *Antal* kapta Kisasszondöt, s alapította a család ifjabb ágát, mely ma is virágzik.

A Sárközy-család egyházi munkálkodásáról felemlitem, hogy a belső somogyi egyházmegye első segédgondnoka *Sárközy János* volt 1751—1758. Kiskorpádra ő vitt be reform. levi-tát; fia, János, ugyanitt templomot építtetett, lelkész részére évi 60 frtot rendelt, a csurgói iskolában 4000 pengő forint alapítványt tett, s könyvtárát is ennek adományozta. Sárközy János halála után, az ifjabb ágból *Sárközy Antal* volt a belső-somogyi egyházmegye segédgondnoka 1760—1779. hivatali buzgóságának szép példája az a 388. ivrétű lapra terjedő fejezdkönyv, melybe az egyházmegye életére vonatkozó okmányokatösszegyűjtötte. Fia, *Sárközy István*, 52 évig 1793—1845-ig volt segédgondnok, a budai zsinaton felvetette egy Somogyban felállítandó gimnázium eszméjét, mely célra ingyen telket ajánlott fel Nagybajomban, s midőn az ő buzgóságát Festic György ajánlata felülmulata, a grófnak jobb keze lett a csurgói gimnázium építése és berendezése körül. Fia, *Sárközy Albert*, előbb Somogymegye al-, majd főispánja, 1845—1860. volt segédgondnok. Fiai: *Titusz*, tanácsbíró, megírta a kisasszondi reform. egyház történetét, mely a dunántúli egyházkerület 1875. névtárában jelent meg, *Sárközy Dénes* pedig 1861-ben tanácsbíró, majd 1879—1891. a belső-somogyi egyházmegye gondnoka volt; testvére *Sárközy Béla*, orsz. képviselő, 1867-ben a külsősomogyi egyházmegye, tanácsbírája, majd 1892—1905. gondnoka volt, fia Béla, a mostani somogyi alispán pedig a dunántúli egyházkerület tanácsbírája. *Sárközy Kázmér* a vértessaljai egyházmegye gondnoka volt, *Sárközy Aurél* kir. kamarás, főispán, a drégelypalánki egyházmegye gondnoka 1902 óta. Tehát Sárközy Albertnek négy egyházmegyei gondnok fia volt, s a ma élők az ősekhöz méltó hitbuzgósággal szolgálják szeretett egyházuk ügyét.

Az a diszes család, mely másfél század óta nevelt egyházmegyei gondnokokat és sok buzgó tagot egyházunknak, éljen és viruljon az idők végéig.

Thury Etele.